

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, sa predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2021.

V nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády SR je cieľom návrhu novely zákona posilniť transparentnosť informácií vykazovaných v účtovnej závierke zverejnením účtovných závierok všetkých právnických osôb vo verejnej časti Registra účtovných závierok (ďalej len „register“). V súčasnosti do verejnej časti registra ukladajú svoje účtovné dokumenty právnické osoby podnikateľských právnych foriem a niektorých typov mimovládnych neziskových organizácií. Mimovládne neziskové organizácie môžu ukladať účtovné závierky do registra aj v listinnej podobe. Táto možnosť spôsobuje nezanedbateľnú chybovosť pri ich spracovaní a ukladaní do registra, ako aj ukladanie nesprávnych vzorov účtovných závierok.

Navrhuje sa preto rozšíriť verejnú časť registra o ďalšie právne formy právnických osôb, čím by všetky právnické osoby boli zaradené do verejnej časti registra. Ide predovšetkým o pozemkové spoločenstvá, ale aj mimovládne neziskové organizácie ako sú občianske združenia, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, záujmové združenia právnických osôb a ďalšie. V neverejnej časti registra by zostali účtovné dokumenty fyzických osôb – podnikateľov a organizačných zložiek zahraničných osôb.

V návrhu zákona sa v záujme rozšírenia funkcionalít registra navrhuje, aby všetky účtovné dokumenty boli ukladané v elektronickej podobe, čo zjednoduší postup pri ich ukladaní, ale aj odstráni chybovosť pri neautomatizovanom spracovaní účtovných dokumentov.

Ustanovujú sa náležitosti výročnej správy pre neziskové organizácie, ak v hmotnoprávnom predpise, podľa ktorého postupujú, nie je zadaný obsah výročnej správy. Uvedené sa týka predovšetkým občianskych združení a cirkevných organizácií, ak sú povinné mať audit účtovnej závierky a výročnej správy.

Vzhľadom na stále väčší podiel elektronických účtovných záznamov v účtovníckej praxi sú v zákone v záujme jednoznačnosti doplnené a špecifikované podmienky, ktoré je účtovná jednotka povinná dodržať pri spracovávaní týchto účtovných záznamov. Upresňujú a zjednodušujú sa ustanovenia o listinnej a elektronickej podobe účtovného záznamu. Nanovo sa ustanovujú možné spôsoby transformácie účtovného záznamu pri zmene podoby účtovného záznamu. Na proces transformácie účtovného záznamu z listinnej podoby do elektronickej podoby je možné použiť okrem zaručenej konverzie aj skenovanie, čo výrazne zjednoduší tento proces. Umožňuje sa nahradiť vlastnoručný podpis akýmkoľvek elektronickým podpisom, ktorý umožní preukázateľnú identifikáciu osoby. Zákon explicitne uvádza, kedy už nie je potrebné uchovávať listinný účtovný záznam, ak bol transformovaný na elektronický účtovný záznam.

Ustanovuje sa spodná hranica výšky pokuty a pokuta voči osobe, ktorá prevezme plnenie povinností po zániku účtovnej jednotky a nesplní ich. Ustanovuje sa absolútna suma pokuty v prípadoch, keď z rôznych dôvodov nie je možné pokutu odvodiť z celkovej sumy majetku (nie je uložená účtovná závierka, je uložená účtovná závierka, ale účtovná jednotka vykazuje v majetku nulu, alebo vykazuje účelovo zjavne nízku sumu majetku).

Návrh zákona má pozitívny aj negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a na podnikateľské prostredie, pozitívny vplyv na životné prostredie a na informatizáciu spoločnosti, nemá sociálne vplyvy ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Nemá vplyv

na služby verejnej správy pre občana. Vyčíslenie jednotlivých vplyvov je uvedené v príslušných doložkách vplyvov.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a inými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami a dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj v súlade s právom Európskej únie.